Zmiany w Planie Działania dla Priorytetu VIII PO KL na 2009 r.

Pakiet działań antykryzysowych

Zmiany zgłoszone do PD VIII na 2009r.

- **Poddziałanie 8.1.2 *Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie***
  - **zmiany kryterium strategicznego w ramach konkursu zamkniętego**
  - **konkurs planowany na III kwartał 2009 r.**

- **Poddziałanie 8.1.2 *Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie***
  - **wyodrębnienie konkursu otwartego w III kwartale 2009 r.**
  - **konkurs dotyczy wsparcia dla pracodawców z zakresu wdrożenia programów *outplacementu* oraz szkoleń przekwalifikowujących i usług doradczych w zakresie wyboru nowego zawodu**

Poddziałanie 8.1.2 *Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*

konkurs zamknięty planowany na III kwartał 2009 r.

Kryterium strategiczne: usunięto

Projekt zapewnia wdrożenie modelu „e-barometr”. - waga – 12 punktów

Uzasadnienie:

Model „e-barometr” został przetestowany w ramach Tematu F PIW EQUAL i okazał się skuteczny we wsparciu doradczym MŚP zagrożonych upadłością oraz ich pracowników zagrożonych utratą zatrudnienia.

Kryterium weryfikowane na podstawie treści Wniosku o dofinansowanie realizacji projektu PO KL.

Waga – 12 punktów

Poddziałanie 8.1.2 *Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*

konkurs zamknięty planowany na III kwartał 2009 r.

Kryterium strategiczne: wprowadzono

Grupę docelową projektu stanowią pracownicy wykonujący pracę u przedsiębiorców, którzy stali się zagrożeni (w rozumieniu Komunikatu Komisji *Tymczasowe wspólnotowe ramy prawne w zakresie pomocy państwa ułatwiające dostęp do finansowania w dobie kryzysu finansowego i gospodarczego (DZ. Urz. UE C 83/1 z 07.04.2009*) po dniu 1 lipca 2008r.;

lub

Wsparcie w ramach projektu skierowane jest do przedsiębiorstw przechodzących procesy modernizacji i restrukturyzacji wynikające ze spowolnienia gospodarczego, które planują przeprowadzenie zwolnień grupowych zgłaszanych do instytucji rynku pracy zgodnie z zapisami Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (DZ. U. z dnia 20 kwietnia 2004 r. Nr 99 poz. 1001 z późn. zm.);

lub

Poddziałanie 8.1.2 *Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*

konkurs zamknięty planowany na III kwartał 2009 r.

Kryterium strategiczne: wprowadzono

Wsparcie w ramach projektu skierowane jest do pracowników zagrożonych utratą pracy i/lub będących na okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników; bądź rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych.

Kryterium weryfikowane na podstawie treści Wniosku o dofinansowanie realizacji projektu PO KL.

waga – 12 punktów; Stosuje się do typu/typów operacji (nr) – 2,4.

Poddziałanie 8.1.2 *Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*

konkurs zamknięty planowany na III kwartał 2009 r.

Kryterium strategiczne: wprowadzono

Uzasadnienie:

Z uwagi na spowolnienie gospodarcze należy umożliwić realizację projektów, w ramach których wsparcie kierowane jest do pracowników przedsiębiorstw znajdujących się w niekorzystnym położeniu finansowym. Przedsiębiorstwa przechodzące trudności finansowe zmuszone są do ograniczenia kosztów bieżącej działalności, w związku z czym nie inwestują w rozwój zawodowy pracowników i podnoszenie jakości posiadanych przez nich kwalifikacji zawodowych. Jednocześnie w wyniku redukcji kosztów najczęściej w pierwszej kolejności podejmują decyzję o redukcji zatrudnienia.

Realizacja projektów oferujących kompleksowe wsparcie skierowane do pracowników przedsiębiorstw podlegających procesom restrukturyzacyjnym jest konieczna z uwagi na całościowy charakter wsparcia oraz wyposażenie pracowników objętych zwolnieniami grupowymi w nowe kwalifikacje zawodowe, co przyczyni się do szybszego odnalezienia się na rynku pracy i utrzymania aktywności zawodowej osób objętych zwolnieniami grupowymi.

Poddziałanie 8.1.2 *Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*

konkurs zamknięty planowany na III kwartał 2009 r.

Kryterium strategiczne: wprowadzono

Uzasadnienie: cd.

Projekty „wczesnego reagowania" zakładające realizację kompleksowego wsparcia w ramach programów outplacementu powinny skłaniać się ku outplacementowi zaadoptowanemu, który oferuje szeroki wachlarz form wsparcia oraz umożliwia budowanie społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw za zwalnianych pracowników.

Realizacja projektów powinna przyczynić się do budowania zintegrowanego i wielosektorowego wsparcia na rzecz pracodawców przechodzących procesy modernizacyjne i restrukturyzacyjne oraz ich pracowników.

Poddziałanie 8.1.2 *Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*

konkurs otwarty planowany na III kwartał 2009 r.

Typy projektów (operacji) przewidziane do realizacji w ramach konkursu

- wsparcie dla pracodawców przechodzących procesy adaptacyjne i modernizacyjne, realizowane w formie tworzenia i wdrażania programów zwolnień monitorowanych (*outplacement*), w tym szkoleń i doradztwa zawodowego,

- szkolenia przekwalifikowujące i usługi doradcze w zakresie wyboru nowego zawodu i zdobycia nowych umiejętności zawodowych (w tym indywidualne plany działań i pomoc w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia).

Poddziałanie 8.1.2 *Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*

konkurs otwarty planowany na III kwartał 2009 r.

Kryterium dostępu:

Grupę docelową projektu stanowią pracownicy wykonujący pracę u przedsiębiorców, którzy stali się zagrożeni (w rozumieniu Komunikatu Komisji *Tymczasowe wspólnotowe ramy prawne w zakresie pomocy państwa ułatwiające dostęp do finansowania w dobie kryzysu finansowego i gospodarczego (DZ. Urz. UE C 83/1 z 07.04.2009*) po dniu 1 lipca 2008r.;

lub

Wsparcie w ramach projektu skierowane jest do przedsiębiorstw przechodzących procesy modernizacji i restrukturyzacji wynikające ze spowolnienia gospodarczego, które planują przeprowadzenie zwolnień grupowych zgłaszanych do instytucji rynku pracy zgodnie z zapisami Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (DZ. U. z dnia 20 kwietnia 2004 r. Nr 99 poz. 1001 z późn. zm.);

lub

Poddziałanie 8.1.2 *Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*

konkurs otwarty planowany na III kwartał 2009 r.

Kryterium dostępu:

Wsparcie w ramach projektu skierowane jest do pracowników zagrożonych utratą pracy i/lub będących na okresie wypowiedzenia stosunku pracy lub stosunku służbowego z przyczyn niedotyczących pracowników zgodnie z przepisami o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników lub zgodnie z przepisami ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94, z późn. zm.), w przypadku rozwiązania stosunku pracy lub stosunku służbowego z tych przyczyn u pracodawcy zatrudniającego mniej niż 20 pracowników; bądź rozwiązanie stosunku pracy lub stosunku służbowego z powodu ogłoszenia upadłości pracodawcy, jego likwidacji lub likwidacji stanowiska pracy z przyczyn ekonomicznych, organizacyjnych, produkcyjnych albo technologicznych.

Kryterium weryfikowane na podstawie treści Wniosku o dofinansowanie realizacji projektu PO KL.

Poddziałanie 8.1.2 *Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*

konkurs otwarty planowany na III kwartał 2009 r.

Kryterium strategiczne:

Projekt jest realizowany w partnerstwie, w skład którego powinni wchodzić co najmniej przedstawiciele: przedsiębiorstw, organizacji pracodawców, związków zawodowych, urzędów pracy.

Uzasadnienie:

Realizacja projektów przez partnerstwa społeczne skupiające w sobie organizacje pracodawców, przedstawicielstwa pracowników, organizacji pozarządowych, partnerów społecznych, samorządów gospodarczych i zawodowych, jst, instytucji rynku pracy przyczyni się do tworzenia efektywnych sieci współpracy celem pobudzania wspólnych inicjatyw podejmowanych oddolnie, które przyczynią się do zwiększenia zdolności adaptacyjnych pracowników oraz przedsiębiorstw. Stworzy to silne podwaliny do budowania społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw na regionalnym rynku pracy. Przyczyni się ponadto do wdrożenia nowego modelu gospodarczego i społecznego łączącego prawo pracy i polityki społecznej z elementami kształtowania rynku pracy na poziomie regionu.

Poddziałanie 8.1.2 *Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*

konkurs otwarty planowany na III kwartał 2009 r.

Uzasadnienie:

Realizacja projektów oferujących kompleksowe wsparcie skierowane do pracowników przedsiębiorstw podlegających procesom restrukturyzacyjnym jest konieczna z uwagi na charakter wsparcia, wyposażenie pracowników objętych zwolnieniami grupowymi w nowe kwalifikacje zawodowe, co przyczyni się do szybszego odnalezienia się na rynku pracy i utrzymania aktywności zawodowej osób objętych zwolnieniami grupowymi.

Jednocześnie zastosowanie formy partnerstwa pozwala na uzyskanie wartości dodanej w projektach, a tym samym przyczyni się do uzyskania efektu synergii stanowiącego wynik szeroko zakrojonych działań podejmowanych w projektach realizowanych na poziomie regionalnym.

Kryterium weryfikowane na podstawie treści Wniosku o dofinansowanie realizacji projektu PO KL.

Waga – 18 punktów.

Stosuje się do typu/typów operacji (nr) – 1, 2.

Inne działania antykryzysowe

- **Nowe instrumenty wprowadzone nowelizacją Szczegółowego Opisu Priorytetów PO KL (wersja z dnia 1 czerwca 2009r.)**

Poddziałanie 8.1.2

- wsparcie dla osób zwolnionych, przewidzianych do zwolnienia lub zagrożonych zwolnieniem z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników, zatrudnionych u pracodawców przechodzących procesy adaptacyjne i modernizacyjne, realizowane w formie tworzenia i wdrażania programów typu *outplacement*, w tym:
  - szkoleń i poradnictwa zawodowego,
  - poradnictwa psychologicznego,
  - pomocy w zmianie miejsca pracy (np. jednorazowy dodatek relokacyjny/ mobilnościowy dla osoby, która uzyskała zatrudnienie w odległości powyżej 50 km od miejsca zamieszkania),
  - pomocy w znalezieniu nowej pracy (np. jednorazowy dodatek motywacyjny dla osoby, która uzyskała zatrudnienie w nowym miejscu pracy za wynagrodzeniem niższym niż u dotychczasowego pracodawcy),

Inne działania antykryzysowe

- wsparcie dla osób zamierzających rozpocząć działalność gospodarczą poprzez zastosowanie co najmniej jednego z następujących instrumentów:
  - doradztwo (indywidualne i grupowe) oraz szkolenia umożliwiające uzyskanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do założenia i prowadzenia działalności gospodarczej,
  - przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości, do wysokości 40 tys. PLN,
  - wsparcie pomostowe w okresie do 6 (lub do 12) miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej, obejmujące finansowe wsparcie pomostowe wypłacane miesięcznie w kwocie nie wyższej niż równowartość minimalnego wynagrodzenia obowiązującego w dniu wypłacenia dotacji, połączone z doradztwem oraz pomocą w efektywnym wykorzystaniu dotacji (wyłącznie dla osób, które rozpoczęły działalność w ramach danego projektu).

Inne działania antykryzysowe

- jednorazowy dodatek relokacyjny/mobilnościowy dla osoby, która uzyskała zatrudnienie w odległości powyżej 50 km od miejsca zamieszkania

Jednorazowy dodatek relokacyjny (mobilnościowy) wypłacany jest w wysokości równej sześciokrotności 100% wartości zasiłku dla bezrobotnych osobie, której stosunek pracy wygasł lub został rozwiązany z przyczyn niedotyczących pracownika w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu.

Spełnianie kryterium odległości jest weryfikowane na podstawie oświadczenia złożonego przez uczestnika projektu. Dodatek ten może być przyznany najpóźniej do dnia 31 grudnia 2010 r.

Inne działania antykryzysowe

- jednorazowy dodatek motywacyjny dla osoby, która uzyskała zatrudnienie w nowym miejscu pracy za wynagrodzeniem niższym niż u dotychczasowego pracodawcy

- Jednorazowy dodatek motywacyjny wypłacany jest w wysokości równej trzykrotności różnicy pomiędzy dotychczasowym (tj. wyższym), a nowym (tj. niższym) wynagrodzeniem brutto, lecz maksymalnie w wysokości 4000 PLN osobie, której stosunek pracy wygasł lub został rozwiązany z przyczyn niedotyczących pracownika w okresie nie dłuższym niż 6 miesięcy przed dniem przystąpienia do projektu (wypłacanie tego dodatku jest uzależnione od pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej).
- „Dotychczasowy pracodawca" oznacza pracodawcę, z którym uczestnik projektu pozostawał w stosunku pracy, stosunku służbowym lub zawierał umowy cywilnoprawne w okresie bezpośrednio poprzedzającym przystąpienie do projektu.
- Dodatek ten może być przyznany najpóźniej do dnia 31 grudnia 2010 r.

Inne działania antykryzysowe

- przyznanie środków finansowych na rozwój przedsiębiorczości do wysokości 40 tys. PLN / wsparcie pomostowe do 6 (lub do 12) miesięcy od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej

- Uczestnik projektu zobowiązany jest do złożenia oświadczenia o niekorzystaniu równolegle z innych środków publicznych, w tym zwłaszcza ze środków Funduszu Pracy oraz Działania 6.2, na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
- Podstawowe wsparcie pomostowe przyznawane jest na wniosek uczestnika projektu składany do beneficjenta przez okres do 6 miesięcy liczonych od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej. Jednocześnie w uzasadnionych przypadkach oraz na wniosek uczestnika projektu składany do beneficjenta istnieje możliwość przedłużenia podstawowego wsparcia pomostowego nie dłużej niż do 12 miesiąca włącznie od dnia rozpoczęcia działalności gospodarczej.

Inne działania antykryzysowe

Poddziałanie 8.1.1 *Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw*

- Zwiększenie alokacji na 2009 r. dla konkursów ogłoszonych w stosunku do pierwotnie założonych w Planie Działania 40 mln zł
- Zwiększenie alokacji o 10 mln zł dla konkursów ogłoszonych w 2008 r. w stosunku do pierwotnie założonych w Planie Działania 15 mln zł

Poddziałanie 8.1.2 *Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie*

- Procedura przyśpieszonego wyboru projektów tzw. „szybka ścieżka" – konkurs otwarty

Inne działania antykryzysowe

Uzasadnienie wprowadzonej zmiany:

- W związku z koniecznością łagodzenia negatywnych skutków spowolnienia gospodarczego zwiększenie alokacji finansowej przewidzianej w ramach konkursów da realną możliwość dofinansowania większej liczby projektów, które pozwolą na większą skalę zaspokoić potrzeby społeczno-gospodarcze w regionie. Biorąc pod uwagę pogarszającą się sytuację na rynku pracy to elastyczne podejście pozwoli na objęcie wsparciem większej liczby osób pracujących, w tym również osób zatrudnionych o niskich lub zdezaktualizowanych kwalifikacjach. Ponadto takie działanie pozwoli uzyskać efekt skali oddziaływania instrumentów oferowanych w ramach PO KL w postaci wymiernych korzyści płynących dla regionu m.in. poprzez objęciem wsparciem osób posiadających największe trudności na rynku pracy z uwagi na nieaktualne lub nieadekwatne do potrzeb pracodawców kwalifikacje, ale także mających utrudniony dostęp do uczestnictwa w realizowanych projektach.

- Umożliwienie zastosowania szybkiej (uproszczonej) procedury naboru, oceny i wyboru projektów pozwoli elastycznie reagować na potrzeby zgłaszane przez instytucje/beneficjentów w zakresie uruchomienia właściwych instrumentów EFS minimalizujących negatywne skutki spowolnienia gospodarczego.

Ocena stanu przygotowania podmiotów prowadzących formalne kształcenie ustawiczne w zakresie potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy (w kontekście wdrażania Działania 9.3)

Wyniki badania ewaluacyjnego

Ocena stanu przygotowania podmiotów prowadzących formalne kształcenie ustawiczne w zakresie potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy (w kontekście Działania 9.3 PO KL)

Głównym celem badania była ocena stanu przygotowania podmiotów publicznych prowadzących formalne kształcenie ustawiczne w zakresie potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy oraz wypracowanie mechanizmów zwiększających atrakcyjność tych podmiotów na rynku pracy.

Przedmiotem analizy było zdiagnozowanie przygotowania instytucjonalnego i merytorycznego podmiotów prowadzących formalne kształcenie ustawiczne do realizacji nowych kierunków kształcenia odpowiadających potrzebom edukacyjnym zgłaszanym przez regionalny i lokalny rynek pracy.

W ramach badania przeprowadzona została również analiza podmiotów pod kątem uzupełniania bądź wprowadzania nowych kierunków kształcenia oraz rozwijania innowacyjnych form kształcenia, które mogą uczynić ofertę kształcenia bardziej efektywną i lepiej dostępną (np. kształcenie w formie e-learningu).

Cele szczegółowe:

- Określenie stopnia realizacji programów kształcenia uwzględniających nowe kierunki oraz rozwój innowacyjnych form nauczania.
- Wypracowanie mechanizmów zwiększających atrakcyjność podmiotów publicznych prowadzących formalne kształcenie ustawiczne.
- Zwiększenie adekwatności formalnego kształcenia ustawicznego w placówkach publicznych do potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy.
- Określenie słabych i mocnych stron podmiotów publicznych prowadzących formalne kształcenie ustawiczne.

Ocena stanu przygotowania podmiotów prowadzących formalne kształcenie ustawiczne w zakresie potrzeb regionalnego i lokalnego rynku pracy (w kontekście Działania 9.3 PO KL)

Przedmiotem badania był potencjał instytucjonalny następujących typów podmiotów prowadzących kształcenie formalne:

- **Szkół dla dorosłych (licea i technika uzupełniające oraz zespoły szkół oferujące kształcenie ustawiczne) - 85,**
- **Placówek/centrów kształcenia praktycznego - 10,**
- **Placówek/centrów kształcenia ustawicznego - 14,**
- **Ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego - 6,**

mających swoją siedzibę na terenie województwa kujawsko-pomorskiego, zarówno tych posiadających, jak i nie posiadających akredytacji Kuratora Oświaty.

Zamawiający zadecydował o włączeniu do badania szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, gdyż 40 placówek z ww. (34,8% populacji poddanej badaniu) nie prowadzi kształcenia osób dorosłych.

Metody:

- analiza dokumentów,
- wywiady kwestionariuszowe (CATI) – 230, 1 osoba z dyrekcji i 1 przedstawiciel pozostałej kadry – nauczyciel zajmujący się kształceniem zawodowym,
- pogłębione wywiady indywidualne (IDI) - 9,
- panel ekspertów w formie focusa:
  - ZS CKU Gronowo, Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy, oddział w Toruniu, ZS nr 2, Aleksandrów Kujawski, PUP w Toruniu, PUP w Aleksandrowie Kujawskim, WUP, Departament Edukacji, Sportu i Turystyki, Urząd Marszałkowski
- studium przypadku (*case study*) – 3:
  - Zespół Szkół, CKU Gronowo/Toruń, Centrum Kształcenia Praktycznego w Toruniu, ZS Chełmża

Stopień realizacji programów kształcenia uwzględniających nowe kierunki oraz rozwój innowacyjnych form nauczania

- Odnotowuje się spadek zainteresowania ofertą publicznych podmiotów prowadzących formalne kształcenie ustawiczne
  - Ilościowa oferta placówek edukacyjnych przekracza zgłaszany przez rynek popyt;
  - Duża część słuchaczy placówek przerywa naukę;
  - Wiele placówek prowadzących kształcenie dorosłych decyduje o jego zawieszeniu ze względu na zbyt małą liczbę zainteresowanych;

- Publiczne podmioty prowadzące formalne kształcenie ustawiczne nie są w pełni przygotowane do realizacji działań w zakresie potrzeb lokalnego i regionalnego rynku pracy
  - Uwarunkowania prawne, system wynagradzania nauczycieli uniemożliwiają lub utrudniają dostosowanie jednostek do potrzeb rynku pracy;
  - Dynamika zmian rynkowych znacznie wyprzedza zdolności operacyjno-organizacyjne placówek;
  - Dostosowanie do potrzeb rynku pracy wymaga dobrej jakości sprzętu, wykorzystywanego w procesie edukacyjnym, a ten niejednokrotnie nie jest dostosowany do realiów panujących u pracodawców;
  - Pracodawcy zwracają uwagę na niedostatki wiedzy praktycznej wśród absolwentów;

Stopień realizacji programów kształcenia uwzględniających nowe kierunki oraz rozwój innowacyjnych form nauczania

- Część podmiotów realizuje innowacyjne formy kształcenia w procesie nauczania (rozwiązania multimedialne, modułowy system kształcenia, gry szkoleniowe, szkolenia wyjazdowe).
- E-learning i blended learning są stosunkowo rzadko wdrażane w publicznych podmiotach prowadzących formalne kształcenie ustawiczne.
- Podmioty niepubliczne częściej wdrażają e-learning i blended learning niż podmioty publiczne. Powyższa sytuacja ma swoje uzasadnienie m.in. w zawężających elastyczność placówek publicznych regulacjach prawnych określających zasady wynagradzania.
- Do najważniejszych barier związanych z wdrażaniem nowych form i metod nauczania należą problemy finansowe i sprzętowe.
- Duża część instytucji podkreśla potrzebę inwestowania w tworzenie pracowni symulacyjnych.
- Uczestnicy badania podkreślają potrzebę rozwijania modułowego systemu kształcenia jako sposobu szybkiego reagowania na zmiany na rynku pracy.

Mechanizmy zwiększające zainteresowanie podmiotami prowadzącymi formalne kształcenie ustawiczne

- Zainteresowanie kształceniem ustawicznym osób dorosłych w szkołach publicznych zmniejsza się z roku na rok.
- Ze względu na zmniejszenie zainteresowania kształceniem ustawicznym osób dorosłych, ten rodzaj kształcenia stanowi sukcesywnie coraz mniejszy zakres działań publicznych placówek edukacyjnych.
- Bardzo niski jest odsetek kobiet uczestniczących w kształceniu ustawicznym w formach szkolnych w województwie.
- Zainteresowanie szkolnymi formami edukacji maleje na rzecz krótkich programów pozwalających na szybkie zdobycie nowych kwalifikacji i uprawnień.
- Powiązanie form szkolnych z uzupełniającymi krótkimi formami kształcenia mogłoby przyciągnąć większą liczbę chętnych i zwiększyć prawdopodobieństwo ukończenia programów kształcenia przez przystępujące do nich osoby.
- Do najważniejszych motywów wyboru placówki kształcenia należy niska cena, wysoka jakość kadry i ciągłe unowocześnianie oferty.
- Elementem oferty edukacyjnej bardzo ważnym dla potencjalnych odbiorców jest praktyka zawodowa i współpraca z przedsiębiorcami umożliwiająca wykorzystanie zdobytej wiedzy w pracy zawodowej.

Adekwatność formalnego kształcenia ustawicznego do potrzeb rynku pracy

- Publiczne podmioty prowadzące formalne kształcenie ustawiczne oceniają wysoko swoje przygotowanie do działań odpowiadających na potrzeby edukacyjne lokalnego i regionalnego rynku pracy. Mimo tego, występuje szereg problemów, które stanowią bariery dla tego przygotowania:
  - zbyt mała elastyczność i relatywnie długi czas tworzenia nowych kierunków nauczania;
  - brak jednoznacznych wytycznych strategicznych dotyczących rozwoju gospodarki w regionie;
  - niechęć pracodawców do pogłębiania współpracy, z czego wynika fakt, iż programy szkolne nie rozwijają wielu cech istotnych dla pracodawców;

- Aby kształtować wzrost adekwatności oferty edukacyjnej do potrzeb rynku pracy, potrzebny jest międzysektorowy dialog pomiędzy pracodawcami, instytucjami edukacyjnymi i instytucjami rynku pracy.

- Podmiotom prowadzącym formalne kształcenie ustawiczne potrzebna jest szczegółowa i wyczerpująca informacja o oczekiwaniach kompetencyjnych pracodawców.

Słabe i mocne strony podmiotów prowadzących formalne kształcenie ustawiczne

- Samoocena podmiotów prowadzących formalne kształcenie pod względem zawodów jest generalnie wysoka.
- Do słabych stron podmiotów prowadzących formalne kształcenie ustawiczne należą przede wszystkim: deficyt nauczycieli zawodu; starzenie się kadr; sztywne ramy prawne działalności; silna zależność od organów prowadzących.
- Do mocnych stron podmiotów prowadzących formalne kształcenie ustawiczne należą przede wszystkim: dobry stan sprzętu; dobry stan budynków; możliwość dokształcania kadry.
- Sprzęt wykorzystywany w procesie nauczania pomimo wysokiej oceny wymaga unowocześnienia.
- Zarówno dyrektorzy, jak i nauczyciele widzą potrzebę dokształcania kadry dydaktycznej; najważniejszym obszarem dla jednych i drugich są kursy i szkolenia zawodowe w zakresie specjalistycznych przedmiotów.
- Podmioty publiczne, prowadzące formalne kształcenie ustawiczne, w większości znają Działanie 9.3 PO KL i są zainteresowane możliwością dofinansowania działań.
- Podmioty prowadzące formalne kształcenie ustawiczne potrzebują wsparcia doradczego przy tworzeniu projektu i wniosku.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Systematycznie spada popularność kształcenia ustawicznego w formach szkolnych.	Wykorzystanie Działania 9.3 PO KL w celu realizacji szerokiej akcji promocyjno-informacyjnej (jako element projektów) – konieczność umożliwienia realizacji akcji promocyjno-informacyjnych w ramach Planów Działania.
Niski odsetek uczniów kończących cały proces edukacji w formach szkolnych.	Wprowadzenie zajęć aktywizujących – podnoszących i utrzymujących motywację do uczestnictwa, a także integrujących grupę (jako elementu wspierającego uczestnictwo w zajęciach). Zasadne jest też umożliwienie w ramach Działania 9.3 PO KL realizacji krótkoterminowych, modułowych działań szkoleniowych, kończących się egzaminem potwierdzającym uzyskane kwalifikacje, komplementarnych do nauki w formach szkolnych.
Kształtowanie systemu edukacji ustawicznej opiera się głównie na powierzchownych badaniach lub rozeznaniu intuicyjnym.	Stworzenie wielosektorowych partnerstw na poziomie regionalnym i lokalnym, odpowiedzialnych za: -koordynację współpracy z pracodawcami, stałe jej promowanie i wzmacnianie (zarówno w zakresie współpracy ze szkołą, ustalania programów, modyfikacji programów, prowadzenia praktyk jak i udziału w badaniach i analizach a także umożliwianiu i promowaniu wśród pracowników edukacji ustawicznej); -koordynację powstawania i modernizowania kierunków, otwierania pracowni symulacyjnych etc.; -wspólną promocję edukacji ustawicznej wśród potencjalnych odbiorców i pracodawców; -badania i analizy popytu na pracę (obecnego i przyszłego) oraz trendów i oczekiwań jakościowych pracodawców, popytu na edukację w tym oczekiwań potencjalnych odbiorców edukacji.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Pod względem jakościowym bardzo słaba jest współpraca pomiędzy sektorem edukacyjnym, a pracodawcami.	Budowa lokalnych partnerstw, systematycznie spotykających się i wymieniających informacjami oraz rozwój mechanizmów dialogu. Zaangażowanie pracodawców w proces tworzenia systemu edukacji.
Wśród pracodawców niska jest świadomość ich roli w kształceniu ustawicznym – zarówno w samym procesie, jak i w jego monitorowaniu, a także w procesie motywowania pracowników do rozpoczynania i kontynuowania edukacji.	Działania promocyjno-informacyjne skierowane do pracodawców. Działania takie mogą być również elementem realizowanych projektów. Działania promocyjno-informacyjne wśród pracodawców, a także promowanie najlepszych i najbardziej zaangażowanych pracodawców np. konkurs Marszałka na „Proedukacyjnego Pracodawcę Roku”.
Publicznym placówkom prowadzącym formalne kształcenie ustawiczne potrzebne jest wsparcie rozwoju zaplecza techniczno-edukacyjnego.	Niezbędne jest wsparcie wymiany sprzętu będącego w posiadaniu placówek edukacyjnych, a także budowania nowych pracowni i zaplecza dla wdrażania nowych form edukacyjnych. Może to być realizowane jako część projektów w ramach cross-financingu lub jako osobne, promowane projekty w ramach RPO lub innych środków.
Brak przygotowania pedagogicznego pracowników przedsiębiorstw – proces przygotowania zawodowego wymaga przygotowania pedagogicznego ze strony pracodawcy lub jego kadry.	Konieczne jest wsparcie szkoleniowe potencjalnych opiekunów praktyk w ramach realizowanych projektów.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Konieczne dla utrzymania zaplecza kadrowego szkolnictwa dla dorosłych jest zatrzymanie odpływu i spowodowanie napływu nauczycieli przedmiotów zawodowych.	Zmiana systemu wynagradzania nauczycieli. Należy umożliwić stosowanie stawek rynkowych wynagrodzeń w kontekście Działania 9.3 PO KL. Zintensyfikowanie procesu kształcenia i dokształcania nauczycieli.
Konieczność wdrażania usług dodatkowych, zarówno w zakresie kształcenia, jak i potwierdzania kwalifikacji w postaci szkoleń uzupełniających kończących się certyfikatem/dyplomem potwierdzającym nabyte umiejętności lub szkoleń przygotowujących do egzaminów potwierdzających posiadane umiejętności.	Wszystkie szkolenia powinny być komplementarnym elementem procesu edukacyjnego. W związku z tym przedstawiamy dwie propozycje: Wprowadzenie kryterium strategicznego: promowanie w ramach Poddziałania 8.1.1 PO KL projektów komplementarnych do przedsięwzięć finansowanych w ramach Działania 9.3 PO KL. Linia demarkacyjna – propozycja możliwości realizowania uzupełniających krótkich form szkoleniowych, o ile będą bezpośrednio powiązane z formalnym kształceniem w ramach Działania 9.3, aby nie było konieczności dzielenia projektów. Działania te byłyby elementem w ramach projektu. Przykład projektu: główne działanie – prowadzenie szkoły zawodowej o profilu ślusarskim; działanie uzupełniające – np. kurs spawania wraz z certyfikatami oraz uprawnienia SEP 1 kV.
Trudności słuchaczy związane z godzeniem życia rodzinnego, zawodowego i edukacji.	Konieczność wdrażania usług dodatkowych w zakresie umożliwiania uczestnictwa w zajęciach, w szczególności dla kobiet. Elementem projektów powinny być usługi ułatwiające uczestnictwo osób mających szczególne trudności w kształceniu tj. zapewnienie opieki nad dziećmi lub osobami zależnymi, zapewnienie/finansowanie dojazdów, zapewnienie noclegu i posiłków. Powyższe uwagi mają w szczególności zastosowanie do osób pochodzących z obszarów wiejskich.
Niski udział kobiet w kształceniu ustawicznym w formach szkolnych.	Lepsze rozeznanie potrzeb i aspiracji edukacyjnych kobiet oraz dostosowanie programów kształcenia do ich potrzeb.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Niskie kompetencje zespołów finansowo-księgowych w zakresie realizacji projektów. Niska jakość obsługi, niechęć do uczestnictwa w projektach spowodowana skomplikowaniem procedur.	Konieczne są szkolenia (dedykowane specjalnie dla tych pracowników) oraz spotkania konsultacyjno – doradcze, których celem będzie podnoszenie kwalifikacji służb finansowo-księgowych w zakresie realizacji projektów. Konieczne jest systematyczne kształcenie pracowników odpowiedzialnych za realizację projektów, a także udzielanie wsparcia konsultacyjnego w trakcie ich realizacji. Warto również zbudować forum wymiany informacji pomiędzy realizatorami projektów (najlepiej w postaci wyjazdowych spotkań).
Strategia Edukacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2008-2013 w niewielkim stopniu obejmuje problematykę kształcenia ustawicznego.	Konieczna jest aktualizacja strategii, tak by w pełni obejmowała problematykę kształcenia ustawicznego dorosłych.
Niski odsetek placówek wdrażających formy kształcenia takie jak e-learning i blended learning.	Konieczne jest w ramach projektów premiowanie (np. w ramach kryteriów strategicznych) wdrażania innowacyjnych form nauczania, w tym w szczególności e-learningu oraz blended learningu oraz kształcenia modułowego.
Bardzo dużo słuchaczy uczestniczy w edukacji pozornej (dla zaświadczeń) prowadzonej przez niepubliczne instytucje.	Dla zwiększenia szans rozwoju edukacji publicznej należy uściślić weryfikację i kontrolę placówek niepublicznych, by wyeliminować edukację pozorną.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

Na poziomie placówek edukacyjnych występują problemy z interpretacją danych z badań i analiz .	Podniesienie kompetencji pracowników szkół w zakresie prognozowania, diagnozowania i analiz rynku pracy zarówno w zakresie sporządzania jak i wnioskowania.
Środki na promocję będące w dyspozycji publicznych placówek są niewielkie.	Proponuje się budowanie regionalnych programów promocyjnych poprzez łączenie posiadanych środków i wykorzystanie funduszy zewnętrznych, np. Działania 9.3 PO KL.
Zdiagnozowano niewystarczające wsparcie placówek prowadzących formalne kształcenie ustawiczne ze strony samorządu, zwłaszcza ze strony organów prowadzących.	Intensyfikacja dialogu, budowania partnerstw między samorządem, kuratorium, pracodawcami i instytucjami sektora edukacji; wprowadzenie szkoleń dla pracowników samorządu w dziedzinie rozwoju polityki edukacyjnej.

Dziękuję za uwagę

Milena Skopińska
p.o. Kierownika Biura Strategii i Ewaluacji EFS
Departament Polityki Regionalnej
Wydział Zarządzania EFS
Urząd Marszałkowski Województwo Kujawsko-Pomorskie
m.skopinska@kujawsko-pomorskie.pl

www.fundusze.kujawsko-pomorskie.pl